

Komisja Etyki Lekarskiej

Komisja Etyki Lekarskiej w obecnej kadencji pracuje w składzie: przewodniczący – Stefan Bednarz, zastępca przewodniczącego – Krzysztof Wróblewski, sekretarz – Teresa Weber-Lipiec, członkowie: Marta Figiel-Różycka, Wiesław Gucwa, Ewa Kołodziejczyk, Józef Krok, Rober Snoch, Cezary Szadek, Antoni Marcinek, Mariusz Bałajewicz.

W 2019 roku Komisja odbyła 3 plenarne posiedzenia oraz 8 roboczych.

W omawianym okresie prace Komisji Etyki koncentrowały się wokół zagadnień związanych z komentarzami do Kodeksu Etyki Lekarskiej. Na wniosek komisji etycznych Okręgowych Izb Lekarskich i Komisji Etyki Naczelnej Rady Lekarskiej podjęto decyzję o nieprzeprowadzaniu zmian w Kodeksie Etyki Lekarskiej, natomiast postanowiono uzupełnić Kodeks o nowe, aktualne komentarze do wybranych jego artykułów. Na posiedzeniach Komisji Etyki OIL w Krakowie omawiano komentarze do następujących artykułów: 2, 7, 11, 15, 19, 23, 32

W trakcie dyskusji nad tymi komentarzami za szczególnie interesujący uznano komentarz do art. 7.:

W szczególnie uzasadnionych wypadkach lekarz może nie podjąć się lub odstąpić od leczenia chorego, z wyjątkiem przypadków nie cierpiących zwłoki. Nie podejmując albo odstępując od leczenia lekarz winien wskazać choremu inną możliwość uzyskania pomocy lekarskiej.

W komentarzu m.in. zaznaczono, aby art. 7 KEL odczytywać nie tracąc z pola widzenia art. 2 ust. 1., który stanowi, że powołaniem lekarza jest ochrona życia i zdrowia ludzkiego, zapobieganie chorobom, leczenie chorych oraz niesienie ulgi w cierpieniu oraz z uwzględnieniem Przyrzeczenia lekarskiego, w którym każdy lekarz uroczyście przyrzeka „służyć zdrowiu i życiu ludzkiemu”. W głębszej warstwie artykułu 7 KEL należy więc dostrzec, że lekarze jako przedstawiciele szczególnego zawodu zaufania publicznego związani są nie tylko normami prawa powszechnie obowiązującego, ale także zasadami etyki, które zostały „ustalone”, na długo zanim powstały współczesne ustawy regulujące wykonywanie zawodu. Etos zawodu lekarza sięga swoimi korzeniami aż do przypisywanej ojcu medycyny tzw. przysięgi Hipokratesa.

Dostrzeżono pewne trudności, które mogą występować na etapie wykładni i stosowania art. 7 KEL, szczególnie jego relacji do art. 38 i 39 Ustawy z dnia 5 grudnia 1996 roku o zawodach lekarza i lekarza dentysty, jak również uwzględniając wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 7 października 2015 r., dotyczący odmowy udzielania świadczenia zdrowotnego w sytuacji konfliktu z sumieniem lekarza.

Komentarze dostępne są w sekretariacie Komisji Etyki ORL i będą opublikowane po akceptacji Naczelnej Rady Lekarskiej i Zjazdu Lekarzy. Komisja Etyki zwraca się z prośbą do członków samorządu o czynne uczestniczenie w przygotowaniu kolejnych komentarzy.

Innym zagadnieniem poruszonym na posiedzeniach Komisji w 2019 roku były wyzwania etyczne w medycynie, ze szczególnym uwzględnieniem pytań i problemów związanych z odhumanizowaniem zawodów medycznych.

Przedstawiciele Komisji uczestniczyli czynnie m.in. w Konferencji w Ustroniu pt. „Wyzwania etyczne w medycynie 2019 r.”, gdzie problematyka dotycząca odhumanizowania zawodów medycznych i konkretne przykłady tego zjawiska były szczegółowo omawiane. Dyskusje rozpoczęte w trakcie konferencji kontynuowano na posiedzeniu Komisji Etyki w Krakowie, w trakcie której szczególną uwagę zwrócono na kwestie związane ze zróżnicowaniem światopoglądowym lekarzy i pacjentów w kontekście zapisów KEL.

Istotnym zadaniem Komisji była analiza problemów i skarg zgłaszanych przez lekarzy i OROZ. Najważniejsze z nich to:

1. Skargi przekazane przez Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej, w tym dotyczące nieprawidłowego diagnozowania, leczenia pacjenta i stosowania środków o niepotwierdzonej wartości naukowej.
2. Konflikt pomiędzy lekarzem a pielęgniarzką, zarówno na gruncie zawodowym, jak i prywatnym. Przedstawiciele Komisji odbyli rozmowy ze stronami konfliktu próbując zażegnać eskalację sporu.
3. Nieporozumienia, które powstają na skutek problemów komunikacyjnych między lekarzami, o czym mówią artykuły od 52 do 55 Kodeksu Etyki Lekarskiej.

Dr n.med. Stefan Bednarz
Przewodniczący Komisji Etyki Lekarskiej ORL